

[Statsministeren]

De aftaler, der er indgået mellem socialdemokratiet og venstre i forbindelse med regeringsdannelsen, er, som jeg allerede mange gange har sagt her i salen, kendt af folketinget og offentligheden.

Jeg må altså afvise, at jeg har fraskrevet mig nogle rettigheder, sådan som det synes at fremgå af hr. Ninn-Hansens spørgsmål at jeg måske skulle have gjort.

Noget andet er, at der, som alle ved – og det kan i hvert fald næppe være ukendt for spørgeren, der også har siddet i en regering bestående af flere partier – gælder visse normer, når to eller flere partier i fællesskab danner en regering. Det kommer til udtryk i det daglige arbejde, hvor det er helt klart, at en minister fra det ene parti f. eks. ikke fremsætter lovforslag, som ikke kan få tilslutning fra det andet parti i denne regering. Men det gælder i det hele taget, at et regerings samarbejde mellem to eller flere partier forudsætter en gensidig loyalitet mellem de pågældende partier. Det er en forudsætning, jeg også som statsminister ønsker at leve op til.

Ninn-Hansen (KF):

Anledningen til spørgsmålet var en artikel i Liberal af hr. Karlskov Jensen. Jeg skal citere en enkelt sætning fra denne artikel. Der står:

»Nej, jeg gentager: SV-regeringen står og falder samlet.«

Alle bemærkede, at statsministeren ikke sagde det samme her i svaret til mig. Statsministeren sagde heller ikke det samme, som fremgår af »Månedsbrev fra Christiansborg« udgivet af venstre i september 1978, hvorfra jeg også tillader mig et citat. Der står foroven: »En SV-regering blev til.« Dernæst: »af Henning Christophersen«, og så skriver den nuværende udenrigsminister noget nede i artiklen:

»Der er samtidig sluttet en politisk aftale om ikke at udskrive folketingsvalg i utide, medmindre de to partier er enige.«

På denne foranledning vil jeg gerne anmode statsministeren om at bekræfte, hvad jeg forstod af det første svar, at der ikke, som udenrigsministeren her har skrevet, er truffet en sådan aftale om ikke at udskrive valg i utide.

Jeg vil gerne sige i anledning af statsministerens bemærkninger om, at jeg ligesom forudsatte, at statsministeren havde afgivet beføjelser, at det gjorde jeg bestemt ikke. Både statsministeren og jeg kender jo grundlovens §§ 14 og 15 og ved, hvilken høj placering en statsminister har som chef for regeringen. Efter det svar, jeg har fået, er jeg fuldt ud klar over, at statsministeren kan sidde med en regering af den sammensætning, han ønsker, indtil den 15. februar 1981, medmindre statsministeren får et mistillidsvotum i folketinget.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg synes egentlig, spørgsmålet er meget enkelt, og det er kun, hvis man er ude på – undskyld, hr. Ninn-Hansen – at sætte lus i skindpelsen, at man bruger den slags ting.

Den formelle ret til at udskrive valg ligger naturligvis hos statsministeren, men når der er tale om et samarbejde mellem to eller tre partier i en regering, er det klart, at dette samarbejde forpligter til, at man er på linje med hinanden også i sager af den art.

Jeg er f. eks. meget sikker på, at hr. Ninn-Hansen også havde den opfattelse, dengang han selv var med i en VKR-regering.

Ninn-Hansen (KF):

Jeg tilgiver da gerne statsministeren udtrykket »lus i skindpelsen«. Jeg ved, at statsministeren er i en vanskelig situation, og så får man jo sagt den slags ting.

Men det var ikke hensigten med dette spørgsmål. Det gik på det forfatningsmæssige, og det har ikke noget at gøre med at sætte lus i skindpelsen, men med, at vi alle gerne vil vide, hvor vi er henne.

Til min glæde konstaterer jeg, at der ikke er truffet nogen aftaler, sådan som udenrigsministeren nævnte det ved den pågældende lejlighed, jeg citerede. Det betyder noget for folketinget. Folketinget har først og fremmest en statsminister at holde sig til, navnlig i en vanskelig situation.

Vi håber, at statsministeren trods vanskelighederne vil forstå både ansvar og beføjelser og også modtage de opfordringer, der blev rettet til statsministeren i går bl. a. fra mit eget parti om at gennemføre en forhandlingssituation nu. Det er jo det, vi har brug for, men det kan kun lade sig gøre, hvis vi